

Broedvogel inventarisatie AW-Duinen 2005

Gijs Kokkieshoek 2005

Geïnterviewd door E. Aartse.

Terreinomschrijving:

Het geïnterviewde terrein wordt in het noorden begrensd door de Halfwegeslag, in het oosten door de het rijwielpad, in het zuiden door de Langevelderslag en in het westen door de Houtweg. Het terrein heeft een oppervlak van ca. 47 ha, waarvan ca. 7 ha duinberkenbos, ca. 15 ha duindoornstruweel, ca. 5 ha stuifzand en stuifplekken en ca. 20 ha open duin met Duinriet, Zandzegge en Helmgras. Volgens het beheersplan wordt een beperkte verstuing toegelaten. Het terrein is erg geaccidenteerd. Vanaf de Langevelderberg (27m + NAP) loopt het terrein glooiend af naar de Langevelderslag en de Halfwegeslag. Paden komen in het terrein niet meer voor. De oude voerbanen zijn thans geheel dichtgegroeid. De Rozendel is nauwelijks meer begaanbaar. Het natte bos in de hoek van de Houtweg en de Halfwegeslag wordt steeds natter.

Zanglijster

Toelichting op de inventarisatie 2005:

Als ik terugdenk aan het seizoen 2005 blijven de vele keren dat ik verkleumd uit Gijs Kokkieshoek terug kwam in herinnering. Het stil genieten op een duintje bij windstil weer en noteren wat om je heen zingt, kwam zelden voor. Vaak moest ik ook een inventarisatie uitstellen omdat het te hard waaide. Met een stevige wind heb je in het voorjaar in Gijs Kokkieshoek niets te zoeken. Teveel open duin. Het is ook voorgekomen dat ik op grond van de

weersverwachting maar thuis bleef, terwijl achteraf bleek dat het aan de kust uitstekend weer was om te inventariseren.

Door een besproken vakantie eind april dreigde als gevolg van het slechte weer de inventarisaties in april te mislukken. Door schuiven in andere activiteiten kon dit gelukkig worden voorkomen.

Na 8 juni is wegens een nieuwe vakantie niet meer geïnterviewd.

Ik heb nooit een hekel gehad aan inventariseren, maar in 2005 leek het soms meer op werken, dan op een plezierige hobby.

Tabel 1. Broedvogels Gijs Kokkieshoek

soort	2003	2004	2005
Houtduif	2	2	3
Zomertortel	2	2	1
Koekoek	1	1	1
Boomleeuwerik	3	4	4
Boompieper	2	2	2
Graspieper	3	5	3
Winterkoning	2	3	2
Heggenus	16	10	14
Roodborst	1	3	3
Nachtegaal	19	19	19
Gekraagde Roodstaart	1	1	2
Roodborsttapuit	2	3	1
Tapuit		1	1
Merel	8	8	7
Zanglijster	2	1	
Sprinkhaanzanger		1	1
Braamsluiper	2	4	2
Grasmus	13	15	12
Zwartkop	2	3	2
Tjiftjaf	2	3	2
Fitis	20	20	19
Glanskop	1		
Pimpelmees			1
Koolmees	2	3	2
Gaai	1	1	1
Ekster	3	3	3
Kneu	5	7	6
Vink	1		
Goudvink	1		
totaal aantal soorten	26	25	25
totaal aantal territoria	117	125	114

Zomertortel

Jammer is dat dit duifje de Rozendel heeft verlaten. Voor altijd?

Boomleeuwerik

Deze vroege voorjaarszanger doet je alle kou vergeten. Ik heb het al meer aangehaald, maar wijlen Frans van den Berg zei eens: "Of je God hoort zingen." Het is zo. Op 31 maart hoorde ik gezeten op de Langevelderberg vier Boomleeuweriken tegen elkaar in zingen boven Gijs Kokkieshoek.

Roodborsttapuit

Deze soort broedt in onregelmatige aantallen in Gijs Kokkieshoek. In slechte jaren broedt er toch ieder jaar een paar in de Helmkruidsdel.

Tapuit

Na een aantal jaren niet gebroed te hebben, is de Tapuit voor het tweede jaar terug als broedvogel in Gijs Kokkieshoek. Op 1 mei 2 vrouwtjes en een mannetje in de favoriete noordhelling nabij de Helmkruidsdel. Op 12 mei een paartje. Op 20 mei een mannetje alarmerend en op 29 mei en 8 juni een mannetje, soms alarmerend. Mannetje ook waargenomen in de ingang van een konijnenhol.

Merel

In duin moeilijk te inventariseren. Zingende Merels tref je zelden aan. De soort is goed te inventariseren op de alarmroep en het 'kekkeren'. Soms hoor je of zie je op een bepaalde plaats een Merel en dan wekenlang niets. Gelukkig is de soort erg plaatstrouw zodat hiaten in de waarnemingen voor lief kunnen worden genomen.

Zanglijster

De zang van deze uitbundige zanger werd node gemist in de Rozendel. Jaar in, jaar uit hoorde je de Zanglijster vaak bij iedere inventarisatieronde wel zingen. Dit jaar niet.

Braamsluiper

Onbekend waarom het aantal is gehalveerd. Ik kreeg niet de indruk dat buiten Gijs Kokkieshoek het aantal Braamsluiers minder was geworden. Tot zelfs in het dorp waren Braamsluiers te horen.

Pimpelmees.

Een onregelmatige broedvogel in de Rozendel. Dit jaar weer terug.

Boeveld-West 2005

Geïnterviewd door Wim Baalbergen en Jan Veeffkind.

Terreinomschrijving:

Het geïnterviewde gebied van het Boeveld ligt in het meest zuidelijke deel van de AWD, aan de oostkant van de Van Limburg Stirumvallei. Het wordt in het noorden begrensd door het Finlayweggetje, in het oosten door de Houtweg en in het zuiden door het raster en de ingang aan de Langevelderslag. Het betreft een vrij kaal duinterrein, met toppen tot een hoogte van 18 m. Langs de Houtweg vinden we begroeiing met struweel, terwijl in het noordelijk stuk het Verbrande vlak ligt. Deze duinvallei was begroeid met onder meer Ratelpopulier. Bij

het dichten van het kanaal is het bos gekapt, in de veronderstelling dat het onder water zou komen te staan. Dit is tot nu toe echter niet het geval. De stronken van de gekapte bomen zijn weer uitgelopen en vormen nu weer een vrij dicht en slecht begaanbaar struweel van Ratelpopulier en Duinriet.

De westelijke zijde van het vlak is in de loop van de laatste jaren overstoven. Al met al vormt het terrein een veel minder goed vogelgebied dan in de jaren van vóór de demping van het kanaal.

De oppervlakte bedraagt ongeveer 18 ha. Als gevolg van de ligging, direct bij de ingang aan de Langevelderslag is de recreatiedruk redelijk groot.

Tabel 2. Broedvogels Boeveld-West			
soort	2003	2004	2005
Fazant		1	
Kleine plevier		1	
Houtduif	1	1	
Zomertortel	1	2	1
Koekoek	1	1	1
Boomleeuwerik	1	1	1
Graspieper	3	3	3
Winterkoning	2	1	
Heggemus	5	9	8
Roodborst		1	1
Nachtegaal	9	7	8
Gekraagde roodstaart			1
Roodborsttapuit	3	2	2
Merel	4	3	3
Zanglijster	1	1	
Sprinkhaanzanger	1	3	2
Braamsluiper	2	2	1
Grasmus	10	11	10
Tuinfluit			1
Zwartkop	1	1	
Tjiftjaf	3	2	2
Fitis	10	10	12
Glanskop	1	1	
Pimpelmees	1	2	2
Koolmees	3	2	3
Gaai	1	1	1
Ekster	1	1	1
Zwarte Kraai	1	1	1
Kneu	6	5	2
Goudvink	1	1	
Rietgors	1	1	1
totaal aantal soorten	26	29	23
totaal aantal territoria	74	78	69

Toelichting op de inventarisatie 2005:

Er zijn in 2006 door ons dertien bezoeken aan het gebied gebracht, waarvan eenmaal 's avonds.

In grote lijnen zijn de aantallen broedvogels gelijk aan die van vorige jaren. Wel moesten we dit jaar de Boompieper als broedvogel

missen. Van 20 april tot 18 mei namen we soms één en soms twee Tapuiten waar, steeds op dezelfde plek. Waarschijnlijk toch nog late doortrekkers.

Zanglijsters zongen er wel in maart, maar werden daarna niet meer gehoord. Opvallend is dat het aantal broedende Kneuen jaar op jaar afneemt. Zo nu en dan wordt wel een overvliegend groepje gezien, maar op veel bekende broedplaatsen ontbreken ze nu. Voor de eerste maal werd dit jaar in het gebied een Tuinfluiter als broedvogel vastgesteld.

Tuinfluit

Buiten de broedvogels werd dit jaar een aantal aardige waarnemingen gedaan, zoals op 6 april een jodelende wulp boven het duin. Daarnaast stond in april en in mei een Nijlgans op wacht op een duintje bij de ingang aan de Langevelderslag. Waarschijnlijk broedde het stel in de Blink. Op 22 juni werd een Patrijs opgejaagd uit het tracé van het voormalig Van Limburg Stirumkanaal.

Ondanks eerdere verwachtingen van het tegendeel wordt het Verbrande Vlak steeds droger. Slechts een klein stukje riet kan zich in het noordwestelijke deel handhaven. Daar broedt nog steeds een Rietgors.

Wolfsveld-West 2005

Geïnterviewd door Benno Heethuis en Bram Veeffkind

Terreinomschrijving:

Het terrein ligt langs het voormalige Van Limburg Stirumkanaal, dat na de demping

inmiddels is uitgegroeid tot een grote stuifvlakte met hier en daar wat natte plekken. Er heeft zich inmiddels al flink veel begroeiing ontwikkeld.

Het terrein wordt aan de zuidzijde en de oostzijde begrensd door het Finnlayweggetje

tot aan de Kop van het Ronde Vlak, en van daar naar het noorden, langs de oostkant van het Spejndel tot aan de Ruigenhoeker Schulpweg. Deze is tevens de noordgrens van het geïnventariseerde gebied. Ook de aangrenzende zandvlakte rekenen we tot ons gebied.

Tjiftjaf

Het terrein heeft een oppervlakte van ca. 35 ha. Hierin liggen 5 dellen, nl. het Lange Vlak, het Abelendel, het Spejndel, het Biezenvlakje en het Ronde Vlak. Deze dellen bestaan grotendeels uit Meidoorn, Duindoorn, Duinliguster, Berk, Ratelpopulier en Vlier. Aan de oostrand van de stuifvlakte rukt de Duindoorn op. Het Ronde Vlak wordt jaarlijks eind september gedeeltelijk gemaaid en staat 's winters soms voor een deel onder water.

soort	2003	2004	2005
Fazant	1	1	
Kleine plevier		1	
Houtsnip		1	
Houtduif		1	1
Zomertortel	1	1	
Koekoek	1	1	1
Boomleeuwerik	1	1	1
Boompieper			1
Graspieper	2	3	5
Winterkoning	7	6	2
Heggenmus	18	18	20
Nachtegaal	16	18	20
Roodborsttapuit	2	2	
Merel	5	8	5
Zanglijster	2	1	1
Sprinkhaanzanger	4	3	2

Braamsluiper	2	2	1
Grasmus	9	23	17
Zwartkop	1	4	3
Tjiftjaf	6	7	3
Fitis	13	20	21
Staartmees		1	
Pimpelmees	1	2	
Koolmees	3	5	3
Gaai	1	1	1
Ekster	3	2	1
Zwarte Kraai	1	1	1
Vink		1	
Kneu	4	1	4
Rietgors	1	1	
totaal aantal soorten	24	29	21
totaal aantal territoria	105	137	114

Toelichting op de inventarisatie 2005:

Noteerden we in 2004 nog 29 broedende soorten, in 2005, is dit teruggelopen naar slechts 21. Mogelijk waren er in 2004 nog late doortrekkers die al binnen de telperiode hun zang lieten horen en daardoor als eenling op de lijst kwamen.

De inventarisatie begon in maart, een maand die dit jaar erg koud uitpakte. De felle kou en de grote hoeveelheid sneeuw zijn mogelijk oorzaak van het aantal lage aantal Winterkoningen.

Helaas is de Roodborsttapuit van de lijst verdwenen. Deze vroege zanger heeft misschien ook wel te lijden gehad van de winterse omstandigheden. De eveneens vroege Heggenmus heeft zich daarentegen zelfs nog iets uitgebreid.

De Merel is na een uitschieter in 2004 weer terug op zijn oude aantal. Boompieper en Vink hebben het na aan jaar al weer voor gezien. De Houtduif is sinds 1991 gestaag in aantal afgenomen en was dit jaar afwezig. Hij volgt de tactiek van de Ekster, die eveneens naar het dorp is uitgeweken. De Havik heb je liever niet als buurman!

De Fazant heeft het weer laten afweten. Ook hebben we geen hennen waargenomen.

Misschien zijn vanwege de verdroging van de kleine plasjes in de Van Limburg Stirumvallei de Rietgors en de Kleine plevier verdwenen.

De Tjiftjaf heeft in 2004 met 7 territoria zijn grootste dichtheid bereikt. Hij is nu met 3 weer op normale sterkte. De Fitis heeft zijn hoge aantal vastgehouden. De Kneu heeft zich hersteld.

Westhoek/Haasvelderbeken 2005

Geïnterviewd door A. Gort en W.A. van Leeuwen.

Terreinomschrijving:

Het terrein wordt in het noorden begrensd door de Nieuwe Haasvelderweg, in het oosten door de Slag van de Westhoek, in het zuiden door de Starrenbroekerweg en in het westen door de Haasvelder- of Klugtweg. Het terrein is niet sterk geaccidenteerd. De Trapjesberg is met ruim 16 m+ NAP de hoogste duintop in dit gebied.

Een gebied met historie is de omgeving van het Haasveld. Hier was vroeger een landbouw-vestiging, waarvan de sporen in de vorm van oude teelthoeken en weiljes nog duidelijk aanwezig zijn. Deze gebieden liggen laag en kunnen tijdens een nat seizoen knap drassig zijn. Thans wordt dit gebied graag begraaasd door de runderen en schapen, om de woekering van de Amerikaanse vogelkers (Prunus) en de verdere verruiging tegen te gaan. De vlakke gedeelten zoals de Lange Velletjes, Het Haasveld en De Ruighoek werden voorheen regelmatig gemaaid, wat nu bij begrazing niet meer nodig is.

Heggemus

Het terrein, groot 55 ha, telt verschillende pannen en dellen, zoals Pan van de Heiweg, Pan van Janus, Berkenpan, Kattendel, Ligusterdel en Wilgenpoot. Het is een open gebied geworden, begroeid met Duindoorn en Meidoorn, waarbij de lage vegetatie, met

Duinvioltje, Hondsdraf en Akkerhoorn beter tot groei en bloei komt.

Tabel 4. Broedvogels Westhoek en Haasvelder Beken

soort	2003	2004	2005
Patrijs		1	
Fazant	5	5	3
Houtduif	1	4	2
Zomertortel	1	3	1
Koekoek	2	2	1
Boompieper	9	15	9
Graspieper	7	3	1
Winterkoning	12	13	5
Heggemus	4	3	6
Roodborst	2	5	1
Nachtegaal	15	19	17
Gekraagde roodstaart		1	5
Roodborsttapuit	1		2
Merel	1	7	5
Zanglijster	2	1	1
Sprinkhaanzanger	6	7	2
Braamsluiper	3	3	2
Grasmus	17	19	9
Zwartkop	2	1	2
Tijftjaf	17	22	11
Fitis	42	45	52
Pimpelmees	2	2	3
Koolmees	7	7	9
Gaai	2	1	1
Vink	3	5	4
Kneu			1
Goudvink	1		
totaal aantal soorten	24	24	25
totaal aantal territoria	165	194	155

Toelichting op de inventarisatie 2005:

Het terrein is rijk aan vogels. Ondanks de grote veranderingen aan de duinstructuur in dit gebied, is het broedvogelbestand redelijk stabiel gebleven, wat betreft het aantal soorten. Wel is enige terugloop in aantal broedsels, vooral bij Boompieper, Grasmus, Sprinkhaanzanger Tijftjaf en Winterkoning. Laatstgenoemde kon wel eens een flinke tik van het laatste wintertje gehad hebben. Verder noteerden we, maar niet als broedvogel, Torenvalk, Buizerd, Havik, Ekster, Kraai en Staartmees. En op de Wei van Klugt zagen we ook Nijlgans, Wilde eend en een Kievit.

We hebben geen vossen gezien, ook veel minder uitwerpselen. Opvallend was het aantal konijnen in het binnenduin. In het gebied hebben we weinig damherten waargenomen en

ook minder vraat aan de bast van de Kardinaalsmuts.

De Westhoek wordt opgesierd door de mooie paddestoelen uit de koeienmest, die half mei overging in echte natte vlaaien.

Hoekgatterduin 2005

Geïnterviewd door Siem Vos.

Terreinomschrijving:

Het geïnterviewde gebied is ca. 50 ha groot. Het wordt in het noorden en oosten begrensd door de Hoekgatterweg, in het zuiden door de Zilker Slag (Joppeweg) en in het westen door het Oosterkanaal. Door het gebied lopen enkele zandpaden.

Het gebied kenmerkt zich door een rug van vrij kale duinen met veel stuifgaten. We vinden verspreid over het terrein enkele bosjes van voornamelijk eikenhakhout, zoals bv. Het Amerikaanse Bosje. Langs het Oosterkanaal vinden we enkele bosjes van de Oostenrijkse Den.

Een groot deel van de Amerikaanse vogelkers is uit het terrein verwijderd.

soort	2003	2004	2005
Knobbelzwaan	1	1	
Nijlgans	1	2	1
Wilde Eend	1	1	1
Kuifeend	4	5	5
Boomvalk		1	
Fazant	1	1	1
Meerkoet	2	3	2
Houtduif	2	2	3
Koekoek		1	1
Groene Specht	1	1	1
Grote Bonte Specht	1	1	2
Boomleeuwerik	1	1	1
Boompieper	3	3	4
Winterkoning	5	5	5
Heggemus	2	3	4
Roodborst	2	4	4
Nachtegaal	8	8	9
Gekraagde Roodstaart	2	3	3
Merel	3	4	4
Zanglijster	1	2	2
Sprinkhaanzanger	1	2	2
Grasmus	4	7	9
Zwartkop	1	2	2

Tijftaf	3	5	7
Fitis	10	20	25
Goudhaan		1	
Staartmees	1		
Pimpelmees	7	7	7
Koolmees	7	8	8
Gaai	5	3	3
Ekster	5	5	3
Zwarte Kraai	2	2	2
Vink	4	3	3
Kneu	2	1	1
totaal aantal soorten	31	33	30
totaal aantal territoria	93	118	125

Toelichting op de inventarisatie 2005:

In het Hoekgatterduin heeft de daling van het aantal broedvogels zich niet doorgezet, maar heeft zich licht hersteld. Het aantal soorten is met drie teruggelopen, want de Knobbelzwaan, Boomvalk en Goudhaan zijn niet teruggekeerd. Verder zitten de gebruikelijke soorten op hetzelfde niveau als vorig jaar. Er hebben geen nieuwe soorten gemeld.